

HE WHAKAPAPA NO HAWAIIKI.

He korerotanga i tetahi pukapuka tawhito ka kitea iho te whakapapa e mau ake nei hei tirohanga iho ma nga uri kei Putiki e noho ana.

Na Paerangi ko Matarihia, nana ko Tutapu, nana ko Tama-te-anini, nana ko Ururangi. Na Ururangi ko Karangatai rana ko Tai-ka-here-ata, nana ko Tai-ka-mui, nana ko Tai-wiri, nana ko Uenuku-manawa-wiri, nana ko Mau-hiku-ata, nana ko Rangitauria. Tokotoru ana tamariki, ko Wai-pikari, ko Hinekehu, ko Tai-wiri. Na Hinekehu ko Tamahuki, nana ko Rawhiti-ao, nana ko Rangitauria, nana ko Tauria-matereau, nana ko Matenga, nana ko Uta-ora, nana ko Mete-Kingi-Pactae, nana ko Hoani Mete rana ko Takarangi. No Hoani Mete ko Rangipo, Na Takarangi ko Takarangi H., e noho mai nei i Putiki.

Ko nga tipuna i runga ra no Hawaii, he uri rangatira no era whenua. Ko to ratou na whakatauki tenei:—"Te uri o Hau-nui-a-Papa-rangi, nana i faotao te nuku roa o Hawaii."

TA TIMI KARA, K.C.M.G., M.L.C.

(P. H. Tomoana.)

No te Ratapu te 31 o nga ra o Oketopa ka tanumia a Timi Kara ki Makaraka ki tetahi wahi i ata hoatutia e tona hoa wahine e Materoa, e piri tata atu ana ki te urupa pakeha i reira hei takatoranga mo rana a te wa e pera ai. Tetahi tanumanga tu-ropaku nui tenei, ahakoa he aha te ahuatanga. Nga ahuatanga tangata nga ahuatanga ropu, i pae katonu mai ki te ra i tanumia ai. Kotahi tonu te kupu na ana i whakawhaiti mai te tangata ara ko tenei kupu i whakatangatia e Timi "Tatau Tatau!" Mate rawa ake tenei kaumatua, hui mai ana te tangata ki te tangata, te hinengaro ki te hinengaro, te iti te rahi, uru atu ana to tatou kaumatua ki roto i te ngakau tangi o "Te Enepaea" ki ona tangata nui na ratou nei i hapai nga kupu tohutohu whakatupuria ake i roto i te "Matapuna" o "Te Ao Pirihini," e ano mai ra tera wahi, tera wahi, ki to taua kaumatua, i hui ai te hunga i muna ki te haere mai ki taua ra. E kila ana i tae ki te tekau mano, nuku atu te hunga i kite i taua kawenga ki te tauu. Nga motoka i taea te whakaaaro i tae ki te 1600 Te wahi i kapi i nga ka i te huarahi i tae ki te wha maero te roa, ara ano te wahi i nga paki, i nga tangata haere hoiiho, i nga tangata haere i raro, ka tika ai kia kila e rima maero te roa. No te ao Maori i tae mai he mangai no nga waka o tona wahanga o tona wahanga o te motu. No Wharekauri Ta Maui Pomare, M.P., K.C.M.G., Minita Mangai o te Iwi Maori, Taranaki Takuta Te Rangihiron, M.D., Tumukaki o te Tari Ora o te taua Maori, Ngati Porou Hon. A. T. Ngata, Raukawa Rere Nekefani, Kurehupo Te Hoeroa Marumaru, Wanganui Takarangi, Heretaunga P. H. Tomoana, Taranaki Te Ua, Hakiwai, Puhara, Kato Nepe, Whenuakura